

JERZY BARTMIŃSKI

ur. 1939; Przemyśl

Miejsce i czas wydarzeń	Europa, współczesność
Słowa kluczowe	Projekt Etnografia Lubelszczyzny, kultura ludowa, tradycja, kolędowanie, Gustaw Juzala, Słowianie, tradycja słowiańska, tradycja europejska

Tradycja słowiańska i europejska

[Aktualnie] przebija się muzyka [ludowa], i są oczywiście oznaki doceniania tej tradycji, która ma szansę przetrwać, i jeszcze pokazać swoje walory, ale generalnie biorąc jest lekceważący i wręcz chory stosunek do naszej własnej tradycji, rodzimej tradycji. Tradycja wiejska ma bardzo dużo takich uniwersalnych wartości, bo łączy nas z innymi narodowościami, sąsiadami - ze Słowakami, z Czechami, z Białorusią czy Litwinami. Wydał [Gustaw] Juzala taką piękną książkę na temat kolęd wiosennych; my mamy dunaje na Lubelszczyźnie, są konopielki podlaskie, są pieśni wołoczebne, ale Litwini mają też ten sam typ pieśni, [powstała] bardzo piękna książka pana Juzali o tych wiosennych kolędach u Litwinów, Białorusinów i Polaków. To jest wspólny repertuar interetniczny, nawet międzyjęzykowy. To jest coś, co nas łączy. Natomiast nie zawsze nasza kultura elitarna, żyjąca w takim kręgu naszych polskich spraw, takich narodowych i to tych obolałych najbardziej, najbardziej takich martyrologicznych, nie zawsze znajduje zrozumienie w świecie. Czujemy czasami, że nas nie rozumieją. Ale mamy przecież jeszcze inne walory w kulturze, inne warstwy, inne aspekty i to akurat nas łączy z innymi bardzo ściśle - na przykład łączy nas ze światem słowiańskim. Tu stoją tomy, które wydali Rosjanie: „Slavjanskie drevnosti”. Ile tam jest materiału polskiego, ile my mamy wspólnego właśnie z całą słowiańszczyzną i nie tylko, bo ludowa tradycja jest też wspólna w kręgu europejskim – na przykład wyobrażenia tęczy jako smoka, który pije wodę, to jest europejskie, to jest w wielu kulturach; i w niemieckiej, i w romańskiej, i jeszcze na wschód dalej idąc pod świat słowiański. W tradycji wiejskiej, chłopskiej mamy bardzo wiele elementów takich ogólnokulturowych i uniwersalnych, to jeszcze jest do pokazania.

Data i miejsce nagrania	2013-07-23
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Małgorzata Maciejewska
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"